

under straffesagen. I modsætning hertil følger det af § 965 c, stk. 4, at tilførsler til retsbogen om forklaringer afgivet af vidner og syns- og skønsmænd under byretsbehandlingen foruden de i § 877 nævnte tilfælde kan anvendes som bevismiddel under en ankesag, såfremt ingen af parterne inden domsforhandlingen har anmodet om fornyet afhøring. Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 260 af 8. juni 1979, og har til formål at undgå overflødig bevisførelse for landsretten. Bestemmelsen er i praksis blevet administreret således, at centrale vidner vil skulle føres også i landsretten, idet landsretten ellers vil anse det for betænkeligt at domfælde den tiltalte (se f.eks. Vestre Landsrets afgørelser gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1981, s. 1046, 1986, s. 52, 1989, s. 765, og 1991, s. 877).

Det følger af § 847, stk. 4, at medmindre tiltalte har samtykket heri, kan domsforhandlingen alene gennemføres i medfør af stk. 3, nr. 4, hvis tiltalte har været *lovligt indkaldt*, jf. § 163, og ved indkaldelsen er *gjort bekendt med*, at udeblivelse uden oplyst lovligt forfald kan betyde, at tiltalte dømmes i overensstemmelse med den rejste tiltale. Efter retsplejelovens § 163, stk. 2, kan tiltalte kun dømmes som udebleven i straffesager, hvor der er spørgsmål om fængselsstraf, jf. § 847, stk. 3, nr. 4, hvis der er sket *forkyndelse for tiltalte personlig*. § 163, stk. 2, blev også indført ved lov nr. 369 af 18. maj 1994. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (sp. 8054 og 8067), at bestemmelsen skal sikre, at den tiltalte er bekendt med domsforhandlingen, og at kravet betrykker den tiltaltes retsstilling yderligere i forhold til retsplejelovens almindelige regel.

For så vidt angår sager, der ønskes behandlet efter retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, stiller retsplejeloven således nogle krav både med hensyn til indkaldelsens indhold (skal indeholde de i § 847, stk. 4, nævnte oplysninger), og med hensyn den måde, hvorpå tilsigelsen forkyndes (krav om personlig forkyndelse, jf. § 163, stk. 2).

På det tidspunkt, hvor indkaldelsen skal forkyndes, vil det ofte ikke være muligt på forhånd at vide, om der er tale om en sag, hvor der kan opstå spørgsmål om at fremme sagen i medfør af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, så forkyndelsen af hensyn hertil bør ske for den tiltalte personlig. Af ressourcemæssige grunde sker der ikke personlig forkyndelse i alle sager, der principielt kan gennemføres, selv om den tiltalte udebliver. I praksis vil der derfor ikke altid være sket forkyndelse for den tiltalte personlig. Der kan f.eks. være sket forkyndelse for en person, der hører til tiltaltes husstand, jf. retsplejelovens § 157, stk. 1, nr. 2, litra a. Det betyder i praksis, at sagen ikke vil kunne fremmes

i medfør af § 847, stk. 3, nr. 4, hvis det senere viser sig, at den tiltalte udebliver, idet kravet i § 163, stk. 2, ikke vil være opfyldt.

Det følger af retsplejeloven § 731, stk. 1, litra i, at der skal beskikkes en offentlig forsvarer i sager, der afgøres i medfør af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, når der er spørgsmål om fængselsstraf. Det gælder dog ikke, hvis sigtede selv har valgt en forsvarer, medmindre den valgte forsvarer udebliver. Retsplejelovens § 731, stk. 1, litra i, blev også indført ved lov nr. 369 af 18. maj 1994, jf. om bestemmelsen navnlig sp. 8055-57 og 8076-77. I de sager, hvor domsforhandlingen fremmes i tiltaltes fravær i medfør af § 847, stk. 3, nr. 4, foreskriver retsplejeloven således *obligatorisk forsvarerbeskikkelse*.

Det følger af retsplejelovens § 219 a, stk. 5, at hvis sagen i medfør af § 847, stk. 3, nr. 1 til 5, er fremmet i tiltaltes fravær, skal en *udskrift af dommen forkyndes*.

Ønsker den domfældte at anfægte afgørelsen, opstår spørgsmålet om *anke eller genoptagelse*.

Efter retsplejelovens § 962, stk. 2, er det bl.a. en betingelse for tiltaltes anke af en byretsdom, at den tiltalte har givet møde i sagen. Det betyder, at bl.a. sager, der behandles efter retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, som udgangspunkt ikke kan ankes af den tiltalte. Efter retsplejelovens § 962, stk. 3, jf. stk. 2, kan Procesbevillingsnævnet imidlertid tillade anke af udeblivelsesdomme jf. Justitsministeriets svar af 27. april 1994 på spørgsmål nr. 2 fra Folketingets Retsudvalg (L 231 – bilag 5). Hvis en tiltalt, der er dømt som udeblevet, søger om tilladelse til anke, henviser Procesbevillingsnævnet i almindelighed vedkommende til først at søge sagen genoptaget i medfør af retsplejelovens § 987, stk. 1, der omtales nedenfor, jf. Dybdahl og Kardel: Procesbevillinger (1998), s. 139.

Udeblivelsesdomme kan begæres genoptaget efter retsplejelovens § 987. Efter denne bestemmelse kan genoptagelse ske, når den tiltalte godtgør, at have haft lovligt forfald og ved omstændigheder, der ikke kan tilregnes tiltalte, har været forhindret fra i tide at anmelde dette, eller at stævningen ikke rettidigt er kommet til den pågældendes kundskab.

3.2.3. Til brug for Justitsministeriets besvarelse af 11. januar 1996 af spørgsmål nr. 24 (Alm. del – bilag 45) fra Folketingets Retsudvalg om anvendelsen af retsplejelovens § 847, stk. 3, nr. 4, siden vedtagelsen af lov nr. 369 af 18. maj 1994 afgav Rigsadvokaten en udtalelse den 21. december 1995.

På baggrund af oplysninger fra visse politikredse oplyste Rigsadvokaten, at retsplejelovens § 847,